

VOCEA POPORULUI

№ 12 (1584)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 31 MARTIE 2023

Campania „Organizația primară - energia mișcării sindicale” a poposit la Bălți >> p.3

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

USM, partener și invitat permanent >> p.4 la reuniunile Consorțiului Universitaria

Campania „Organizația primară - energia mișcării sindicale”, o lansare de bun augur

”Implicarea activă a tuturor va cimenta dialogul social la nivel de unitate

Ilie LUPAN,
i.lupan@vocea.md

În istoria oricărui organism social activ (iar sindicatele nu fac excepție în acest sens) există anumite momente de cotitură, de maturizare, dacă vreți, care determină direcția ulterioară de dezvoltare, punctele de reper. Evenimentul desfășurat marți, 28 martie, în Sala Polivalentă a Institutului Muncii, în cadrul căruia a fost lansată Campania „Organizația primară - energia mișcării sindicale”, poate fi considerat unul dintre cele mai importante din acest an.

La evenimentul de lansare au participat conducerea CNSM, lideri ai centrelor sindicale național-ramurale, președinți ai organizațiilor sindicale primare din teritoriu, activiști sindicali, parteneri sociali. Printre invitații de onoare au fost Corina Așter, secretar de stat la Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Leonid Cerescu, președinte al Confederației Naționale a Patronatului, și Ala Lipciu, coordonator național al OIM.

În discursul său inaugural, Igor Zubcu, președintele CNSM, a relevat, între altele, că prioritățile strategice ale mișcării sindicale pentru anii 2022-2027, inclusiv fortifi-

carea organizațiilor sindicale primare, care reprezintă temelia mișcării sindicale, au fost stabilite încă la Congresul IV al Confederației, de la 3 iunie 2022.

El a făcut o scurtă ochire retrospectivă asupra mișcării sindicale, pomenind Congresul XI al sindicatelor din Republica Moldova din 27-28 septembrie 1990, care a devenit un eveniment important, proclamând constituirea Federației Sindicatelor Independente din Moldova.

„În acea zi a fost deschisă o nouă etapă istorică de dezvoltare a sindicatelor din Moldova. O altă dată semnificativă constituie ziua de 7 iunie 2007, când două sindicate

și-au întins mâna și au creat Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova. Astfel, la inițiativa liderilor de sindicat din teritoriu, prin Hotărârea Comitetului Confederal nr. 3 din 27 martie 2008, 7 iunie a devenit Ziua Sindicalistului, pe care o sărbătorim anual. La aceste două date importante, care au marcat sindicatele din țara noastră, astăzi se aliniază încă una - data de 28 martie 2023, ziua lansării campaniei naționale dedicată organizației sindicale primare. Ea va deveni o dată istorică pentru mișcarea sindicală din Republica Moldova: Noi am mers spre această zi, ferm convingși că Ziua Organizației Sindicale Primare va veni!” >> p.2-3

2023 ABONAREA CONTINUĂ

DRAGI CITITORII!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2023, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 1 lună - 25,80 lei; 3 luni - 77,40 lei; 12 luni - 283,80 lei.

» ACTIVITATEA CNSM

2

Eveniment

Campania „Organizația primară – energia mișcării sindicale”, o lansare de bun augur

(Urmare din p. 1)

Igor Zubcu a subliniat că, practic, de la Congresul IV al CNSM, la care a fost accentuată necesitatea de a fortifica organizația primară și a întări legătura ei cu centrul, și până în prezent, toate evenimentele organizate de Confederație au evidențiat importanța organizației sindicale primare, a membrilor ei care produc valori în toate domeniile economiei naționale și acordă servicii de calitate pentru țară, pentru cetățenii ei, aducând o contribuție enormă în procesul de integrare europeană a țării. „Este misiunea noastră nobilă și obligația de a îndrepta atenția către această structură sindicală pe care noi cu mândrie o numim „energia mișcării sindicale”.

Președintele CNSM a făcut o scurtă trecere în revistă a realizărilor înregistrate în ceea ce privește promovarea drepturilor și protecția membrilor de sindicat, susținerea refugiaților din Ucraina, în relațiile cu sindicatele frățesti și cu organismele sindicale internaționale, precum și cu OIM.

Totodată, el a desfășurat succint agenda curentă și unele obiective pe viitor.

„Confederația a început anul cu o agenda destul de bogată și ambițioasă, îndreptată spre realizarea Strategiei adoptată de Congresul IV al CNSM. Scopul este de a atinge maximă eficiență și a aduce plusvaloare instituției sindicale. Cuvântul cheie pronunțat la toate evenimentele organizate de federațiile sindicale, Confederație, alte structuri este „Organizația sindicală primară”, a menționat Igor Zubcu.

El a adăugat că este important ca liderii organizațiilor sindicale primare să poseze cunoștințe în diverse domenii, pentru a face față provocărilor social-economice, schimbărilor de pe piața muncii, pentru a soluționa problemele cu care se confruntă salariații.

„Sunt convins că implicarea activă a tuturor în promovarea și desfășurarea acestei campanii va cimentea dialogul social la nivel de unitate, ne va permite să abordăm și să soluționăm problemele membrilor de sindi-

cat la locul de muncă, pe cale amiabilă și în mod operativ”, a mai relevat liderul CNSM.

Cu lansarea acestei campanii, crește oportunitatea de a îmbunătăți cooperarea între angajatori și salariați, se va accentua comunicarea și conlucrarea în beneficiul ambelor părți.

„Nu trebuie să dovedim prin fapte concrete că într-adevăr organizația sindicală primară este forța ce mișcă familia sindicală. Mizăm pe implicarea tuturor președinților centrelor sindicale național-ramurale în această campanie importantă pentru întreaga mișcare sindicală. Eu fac apel către toți membrii de sindicat să se implice plenar! Este important ca, la sfârșitul acestei campanii, cu toții să vedem realizări și schimbări concrete, în beneficiul fiecărui membru de sindicat”, a conchis președintele CNSM.

În alocuțiunea sa, Corina Ajder a afirmat: „Pentru noi, sindicatele sunt un partener constructiv, avem multe exemple de cooperare și dialog eficient. Fără respectarea drepturilor sociale, fără protecția angajaților la locul de muncă, nu vom putea intra în UE. Vreau să vă asigur că atât ministrul Buzu, cât și eu, colegii mei din minister, suntem dedicați aprofundării dialogului social. Ne dorim ca până în septembrie să avem ratificată și Convenția 190, un instrument important. Vrem să ne aliniem și la Pilonul european al drepturilor sociale. Iar pentru a implementa acest pilon trebuie să creștem capacitățile fiecărui partener social, pentru a putea contribui constructiv la politicile sociale ale țării. Iar pentru a realiza toate aceste planuri este nevoie de organizații sindicale puternice la nivel de unitate. Până la urmă, dvs. sunteți cei care duc aceste principii la angajat. Sunteți cei care transformă aceste principii în realitate și cei care îi ajută pe angajați să-și revendice drepturile în practică, nu doar în teorie. Împărtășim ideea de a impulsiona dialogul social la nivel de unitate. De acolo începe forța mișcării sindicale și vrem să vă dezvoltăm, să-i puteți susține pe toți angajații din Republica Moldova”.

Leonid Cerescu a relevat, în luarea sa de cuvânt, că se simte o revigorare a activității

Igor Zubcu

sindicali în ultimul timp. El a afirmat că un angajator inteligent se bucură când în colectiv există o organizație sindicală puternică, iar aceasta nu numai cere, dar vine în ajutor patronului în organizarea activității, în disciplina muncii, chiar în creșterea productivității muncii. Astfel, este o activitate benefică pentru ambele părți.

Ala Lipciu s-a adresat celor prezenți ca unor colegi, fiindcă, a spus dânsa, îi cunoaște de atâția ani, iar cu unii dintre ei comunică aproape zilnic, relațiile dintre sindicate și OIM, în persoana sa, fiind foarte bune. „CNSM are o inițiativă bună – promovează organizațiile sindicale primare, în lanțul mișcării sindicale acestea sunt cele mai importante și mai sănătoase. Iar liderii

sindicali sunt cei mai aproape de oamenii muncii și pot să le reprezinte interesele, să le facă cunoscute, pot să ofere răspunsuri și soluții, de multe ori, împreună cu angajatorul, la nivel de unitate. Mă bucur că apreciați suportul OIM în multe domenii, că sfaturile noastre sunt utile, inclusiv în contextul Programului de Țară pentru Muncă Decentă. Ne propunem să continuăm și să fortificăm parteneriatul cu organizațiile sindicale primare, spre binele tuturor”.

Lilia Frant, vicepreședintă a CNSM, a prezentat „Ghidul liderului organizației sindicale primare”, care include informații cu privire la drepturile sindicale și dreptul muncii, parteneriatul social, protecția social-economică, securitate și sănătate în muncă, management sindical. Ghidul reprezintă un instrument practic, menit să contribuie la fortificarea capacităților liderilor de organizații sindicale primare.

„Suntem convinși că Ghidul liderului organizației sindicale primare va fi un ajutor indispensabil în activitatea liderilor sindicali”, a menționat Lilia Frant.

În discursul său, Ghenadie Donos, președintele FSES, a scos în evidență unele aspecte ale mișcării sindicale, acțiunile desfășurate, precum și rolul organizațiilor sindicale primare: „Sindicatul, ca cea mai eficientă formă de organizare cu rol de reprezentare a salariaților în relația cu angajatorul, începe de la membrul de sindicat, înrunit, alături de alți angajați, într-o organizație sindicală primară. O rețea bine organizată, bine gestionată de organizații sindicale primare formează structurile sindicale de toate nivelurile, care activează pe baza principiilor libertății, echității sociale, independenței, solidarității, legalității, democrației, transparenței”.

» p.3

Eveniment

« p.2

El a adăugat că toate acțiunile liderilor sindicali vin de la necesitățile și problemele pe care le înaintază cei din organizațiile primare. Toate revendicările, inițiativele legislative, amendamentele, solicitările - vin de la membrii de sindicat. „Nouă ne revine obligația, dar și responsabilitatea de a ierarhiza aceste propuneri, sugestii, de a găsi argumentele necesare și de a le amplifica, prin implicarea unor experți și specialiști - pentru a veni la masa de dialog, cu soluții”.

„Inițiativa CNSM de a pune accentul pe organizația primară merită toată aprecierea, chiar dacă această responsabilitate aparține, îndeosebi, centrelor sindicale național-ramurale. Prin această activitate, însoțită de acțiuni concrete și vizite în instituții, se face

o resetare a unor segmente de relații pe verticală, se pun în valoare liderii sindicali din teritorii, se fortifică Organizația Primară”, a subliniat Ghenadie Donos.

Mihail Lașcu, președintele Federației Sindicatelor „SINDLEX”, s-a referit, în alocuțiunea sa, la unele aspecte juridice ale mișcării sindicale, în special, ale organizației sindicale primare. El a pomenit, în context, art. 42 din Constituție, Legea sindicatelor, și a subliniat că organizația sindicală primară este baza mișcării sindicale, iar legea interzice imixtiunea în activitatea sindicală, lucru care se mai întâmplă uneori. Ba mai mult, se fac încercări de a impune niște condiții care sunt în defavoarea membrilor de sindicat, se fac discriminări pe principiul apartenenței la sindicat. „Baza este con-

tractul colectiv de muncă la nivel de unitate. Orice organizație primară depinde de lider - acesta are un rol esențial. Iar legea trebuie să fie în capul mesei și nu trebuie să permitem nimănui să încalce drepturile sindicaliștilor”, a subliniat Mihail Lașcu.

Margareta Strestian, președinta Federației Sindicatelor din Industria Chimică și Resurse Energetice, a declarat că „organizația sindicală primară e cea verigă care, dacă nu ar exista, nu am exista nici noi, liderii. Trebuie să ne susținem reciproc”. Dânsa a vorbit despre situația din colectivele în care federația are organizații primare, sindicalizarea angajaților constituind 98%.

Valeria Tricolici, președinta Federației „MOLDSINDCOOPCOMERT”, și-a exprimat speranța că lansarea campaniei este de bun

augur și va impulsiona activități frumoase în anul acesta și nu numai. Ea a vorbit despre schimbul de bune practici cu federația-soră din România, despre acțiunile utile desfășurate în teritoriu, prezentându-i, totodată, pe doi lideri de organizații sindicale primare proaspăt aleși.

La evenimentul de lansare, în cadrul genericului „Organizația sindicală - partener viabil pentru angajator”, au mai ținut discursuri Emil Ceban, rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Igor Gîrlea, director al Întreprinderii Municipale „Regia Autosalubritate”, Ala Toma, director al Teatrului Republican de Păpuși „Licurici”, Ion Stratulat, vicepreședinte al Patronatului din Construcții și Producerea Materialelor de Construcții din R. Moldova.

La subiectul „Participarea la procesul decizional instituțional - garanția stabilității sociale a salariaților”, s-au referit Nona Cojocaru, președinta organizației sindicale de la „Poșta Moldovei”, Rodica Tataru, liderul organizației sindicale de la Direcția generală educație, tineret și sport a Consiliului Municipal Chișinău, Veronica Munteanu, președintă a consiliului teritorial al sindicatului „URECOOP” Strășeni, Alexandr Drebot, președinte al organizației sindicale de la SA „Termoelectrica”.

Campania se va încheia în luna noiembrie 2023 cu o Gală a organizațiilor sindicale primare, participante la concursul „Activitatea organizațiilor sindicale primare”. În cadrul evenimentului vor fi apreciate cele mai reușite practici de activitate a organizațiilor sindicale primare, rezultatele obținute în procesul de promovare a drepturilor și intereselor salariaților la nivel de unitate.

Din teritoriu

Campania „Organizația primară - energia mișcării sindicale” a poposit la Bălți

Sindicaliști din zona de nord a Republicii Moldova s-au întrunit, miercuri, 29 martie, la Bălți, la lansarea Campaniei naționale „Organizația primară - energia mișcării sindicale”. La manifestare au fost prezenți lideri ai centrelor sindicale național-ramurale și în jur de 70 de membri marcanți ai organizațiilor sindicale primare din diferite ramuri de activitate, reprezentanți ai patronatului și ai administrației publice locale.

Lilia Franț, vicepreședinta a CNSM, a relevat obiectivele Campaniei, printre cele mai importante fiind sporirea rolului organizațiilor sindicale primare ca una din cele mai importante verigi în mișcarea sindicală, dezvoltarea parteneriatului social, ținta principală fiind îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale tuturor cetățenilor.

Totodată, Lilia Franț a prezentat „Ghidul liderului organizației sindicale primare”, elaborat de specialiștii CNSM, care urmărește perfecționarea abilităților și cunoștințelor liderilor sindicali, pentru a-i ajuta în activitatea sindicală de zi cu zi.

Nadejda Lavric, vicepreședintă a Federației Sindicale a Educației și Științei, a remarcat, în discursul său, că „puterea sindicatelor pornește în primul rând de la membrii săi. Un sindicat este puternic și influent în cazul când are organizații de bază bine organizate și motivate; are lideri, la toate nivelurile, care prin forța exemplului și calitățile proprii au

o puternică influență asupra membrilor; are capacități de realizare a scopurilor propuse. FSES, pe care o reprezintă astăzi la acest eveniment, are 101306 membri de sindicat întruniți în 2576 de organizații sindicale primare”.

Vicepreședinta FSES a adăugat că inițiativa CNSM de a pune accentul pe organizația primară merită toată aprecierea. Prin această activitate, însoțită de acțiuni concrete, se pun în valoare liderii sindicali din teritorii, se fortifică organizația primară. Nadejda Lavric a dezvoltat, în context, acțiunile preconizate de FSES să le desfășoare în teritoriu, pentru a atinge obiectivele trasate în cadrul acestei campanii.

Și Aurel Popovici, președintele Federației Sindicale „Sănătatea”, a menționat, în alocuțiunea sa, importanța organizării de că-

tre CNSM a Campaniei „Organizația primară - energia mișcării sindicale”, activitate care la nivel național va scoate în evidență importanța sindicalului, indiferent de domeniu de activitate, și va pune accentul pe importanța solidarității salariaților membri de sindicat pentru consolidarea mișcării sindicale din țară.

El a adăugat că Federația Sindicală „Sănătatea” reprezintă interesele și apără drepturile profesionale, sociale, economice și de muncă a 43649 de membri de sindicat din 238 de organizații primare din instituțiile medico-sanitare publice, farmaceutice și de învățământ amplasate în întreaga țară, inclusiv în Bălți. Actualmente, în municipiul Bălți, își desfășoară activitatea Consiliul municipal Bălți al Federației „Sănătatea”, care reprezintă 99% (3652 de membri de sindicat) din

numărul total de salariați din instituțiile cu profil medical din municipiu.

Elizaveta Iurcu, președinta Federației Sindicatelor din Comunicații, a afirmat, în luarea sa de cuvânt, că susține, în numele celor peste 11 mii de membri de sindicat din cele 61 organizații sindicale primare din cadrul FSCM, campania care va aduce plusvaloarea domeniului sindical.

Elizaveta Iurcu a precizat, în context, că FSCM a organizat deja o activitate pentru tinerii sindicaliști din ramură în acest sens și în continuare se va implica activ în această campanie. Membrii Biroului Executiv au aprobat un Plan de acțiuni care are la bază câteva obiective: creșterea capacităților membrilor comitetului sindical din organizațiile membre în asigurarea drepturilor și garanțiilor membrilor de sindicat; sporirea încrederii membrilor de sindicat în organizația sindicală primară; promovarea și valorificarea potențialului FSCM.

Mai mulți lideri ai organizațiilor primare din zona de nord a țării au vorbit despre problemele cu care se confruntă în activitatea lor și au lansat idei, soluții pentru îmbunătățirea situației în ceea ce privește raporturile de muncă și atmosfera de lucru în colective.

La eveniment au mai participat Lurie Roșca, reprezentantul CNSM în mun. Bălți, Vladimir Tonciuc, președintele Asociației Patronale Teritoriale din Bălți, Vitalie Balan, șef al Direcției juridice de la Primăria mun. Bălți.

Natalia HADĂRCA

Cooperare

USM, partener strategic și invitat permanent la reuniunile Consorțiului Universitaria

Universitatea de Stat din Moldova (USM) a obținut statutul de invitat permanent la reuniunile Consorțiului Universitaria. În acest sens, Consorțiul Universitaria, cel mai reprezentativ consorțiu universitar din România, a aprobat instituționalizarea deciziei adoptate în anul 2018 de asocieră a Universității de Stat din Moldova, prin semnarea unui parteneriat strategic și acordarea statutului de invitat permanent la reuniunile Consorțiului Universitaria.

Decizia a fost luată în cadrul reuniunii găzduite, în perioada 16-19 martie, de Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (UBB), la care a participat și rectorul USM, Igor Șarov.

„Vorbind de un sprijin enorm. Modalitatea de discuții la masă cu rectorii celor două universități, cele mai importante din România, este una profesionistă și importantă pentru mine ca rector. Maniera în care se discută legile educației, maniera în care se discută diferite propuneri făcute pentru Guvern, pentru Ministerul Educației, este, cred, și un exemplu bun pentru noi. Pentru că practicile similare României în procesul de integrare europeană, unele schimbări care se fac, ne așteaptă și pe noi. În această ordine de idei trebuie să învățăm unii de la alții și cred că oportunitatea nu doar de a asculta, dar și de a auzi, contează foarte mult”, a menționat, pentru „Vocea poporului”, Igor Șarov.

„Tratăm USM ca un membru cu drepturi depline”

„Consorțiul Universitaria este o formă de consultare reciprocă și de reprezentare a unui tip de universități. Pe lângă faptul că noi discutăm între rectori strategii comune și ne consultăm reciproc și mergem la Ministerul Educației cu puncte comune, cu propuneri, atunci când avem

consens pentru anumite politici publice, proectorii discută tematicile pe domeniile respective, cum ar fi internaționalizare, cercetare, programe de studii etc. La toate acestea participă, începând cu acest an, și reprezentanții USM, în calitate de asociat, pentru că acest consorțiu este realizat în baza unei legi din România, Legea consorțiului universitar, în care membrii depline pot fi doar universități din România. Dar noi tratăm USM cum

Acord de colaborare

În cadrul Reuniunii Consorțiului Universitaria, Efim Chilari, dr., conferențiar universitar, președintele Comitetului sindical al salariaților de la USM, a semnat un acord de colaborare între sindcatele Universității de Stat din Moldova și sindcatele Universității „Ovidius” din Constanța și altul cu cel al Sindicatului Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

ar fi membru cu drepturi depline, pentru că, de fapt, reprezintă cea mai importantă universitate comprehensivă dintr-o regiune a românității, care deocamdată nu e parte din România, ci din Republica Moldova, din Basarabia istorică. Și era normal ca și din această zonă să avem un partener în consorțiul nostru”, a relevat Marian Preda, rectorul Universității din București.

Consorțiul Universitaria a fost creat în 2009 și în prezent reunește nouă dintre cele mai importante universități din România: Universitatea din București, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea de Vest din Timișoara, Academia de Studii Economice din București, Universitatea din Craiova, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați și Universitatea „Ovidius” din Constanța.

„Suntem convingiți că aceste acorduri vor facilita și încuraja promovarea schimbului de experiență în activitatea sindicală a Universității de Stat din Moldova și universitățile parteneră din Cluj-Napoca și Constanța și, sub aspect mai larg, vor aprofunda relațiile bilaterale în scopul consolidării capacităților organizaționale cu promovarea unui sindicalism activ. În temeiul acordurilor semnate, părțile vor colabora în activitățile de interes comun ce țin de domeniul protejării intereselor sociale și economice ale membrilor sindicatului, se vor susține în inițierea, elaborarea, dezvoltarea și promovarea de proiecte finanțate de Uniunea Europeană, vor manifesta sprijin reciproc prin intermediul mijloacelor mass-media și se vor solidariza cu acțiunile sindicale organizate de către una din părți. De menționat și faptul că USM a convenit cu partenerii săi de la Cluj-Napoca și Constanța să faciliteze vizite și schimburi de experiență

în domeniul instructiv-educativ și sindical pentru membrii celor două sindcate parteneră, acțiuni fixate în programe de activități negociate separat, care vor face subiectul unor Anexe la acordurile semnate”, a menționat, pentru ziarul „Vocea poporului”, Efim Chilari.

La procedura de semnare a acordului a fost prezent și președintele Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova, Ghenadie Donos.

În una din zilele trecute, rectorul USM, Igor Șarov, precum și cel al Universității din București, Marian Preda, au susținut o conferință de presă comună, în cadrul căreia au vorbit despre proiectele comune pentru anii 2023-2024. Printre acestea se numără dezvoltarea parteneriatelor, oferirea de burse internaționale și schimbul de experiență dintre cele două instituții.

Cu ajutorul României, Universitatea de Stat din Moldova realizează mai multe proiecte importante pentru instituție. Astfel, au fost modernizate mai multe săli de curs, a fost renovată o aulă, iar pentru studenții de la jurnalism a fost creat un newsroom, dotat cu echipamentul necesar pentru producerea știrilor. Tot în acea zi, Facultatea de Drept a USM și cea a Universității din București au adoptat o rezoluție comună, care prevede realizarea conferințelor, organizarea și desfășurarea lecțiilor publice, a seminarelor și meselor rotunde între cele două instituții. La eveniment a participat și Sergiu Nistor, consilierul președintelui României, care a ținut să accentueze că Klaus Iohannis sprijină constant reformele din țara noastră, inclusiv pe cele din învățământ.

În cadrul evenimentului s-a menționat că, în perioada următoare, Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova și cel din România vor semna un proiect comun, care va permite profesorilor și cercetătorilor din instituțiile de pe ambele maluri ale Prutului să aibă acces la structurile de cercetare din România.

Galina MUNTEANU

Talentați, veseli, creativi

TVC „Tineretul în sindicat”, eveniment de promovare a valorilor sindicale

A fost o experiență senzațională! Fiecare zi este un nou început, pentru a realiza ce ți-ai propus, pentru a fi mai bun și mai împlinit! Așa au catalogat participanții, dar și organizatorii Concursul Raional TVC, organizat pe 26 martie curent în incinta Instituției Publice Liceul Teoretic „Aleksandr Pușkin” din orașul Ungheni.

Este un eveniment de promovare a valorilor sindicale în rândul tinerilor angajați, organizat de către Consiliul de Tineret Ungheni al Federației Sindicale a Educației și Științei (FSES) în parteneriat cu Consiliul Raional Ungheni al FSES, fiind cuprins în Planul de activitate al federației sindicale pentru anul 2023.

„Am hotărât să desfășurăm acest concurs având drept scop atragerea tinerilor în sindicat, promovarea valorilor sindicale, să fie destul de interactivi, interesați ca să-și găsească realizarea prin intermediul sindicatului. Să înțeleagă că sindicatul este un aliat fidel în ceea ce ține de raporturile de muncă, concedii, dialogul social, negocierea contractului individual de muncă, a celui colectiv etc.”, a menționat Lilia Savin, președinta Consiliului Raional Ungheni al FSES.

Comunicare între tinerii sindicaliști angajați

La activitate a participat și Lilia Franț, vicepreședintă a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM).

Obiectivele concursului sunt promovarea valorilor sindicale pentru tinerii angajați, să încurajeze participarea lor la activitatea

organizației sindicale primare, să identifice tinerii cu potențial de lider, să dezvolte schimbul de experiență, atitudini, valori, cunoașterea și comunicarea între tinerii sindicaliști angajați, dar și să promoveze dorința de a fi pedagog.

În cadrul acestui concurs au participat doi adversari sau mai bine zis concurenți care și-au manifestat aptitudinile într-o atmosferă amicală: echipele „Tinerii” și „Experiența”. Una formată din tineri angajați cu vârsta de până la 35 de ani, membri de sindicat, patru dintre ei fiind tineri specialiști, care au venit în anul 2022. Cealaltă echipă reprezentau membri de sindicat cu vârsta de peste

35 de ani, care au participat la acest concurs pentru a-i sprijini pe tineri și a-i motiva să facă schimbarea mult așteptată.

„Ambele echipe au dat dovadă de ingeniozitate, creativitate, cunoștințe, atitudine, curaj și

satisfacția de a participa la activitate. Ținând cont de faptul că tinerii nu sunt tentați de a fi membri de sindicat, ne-am gândit că acest concurs va demonstra că este posibil de schimbat lucrurile spre bine. Făcând o analiză am-

plă a activității Consiliului Raional Ungheni al FSES în perioada 2021-2023, putem afirma cu certitudine că procentul de aderare a tinerilor la sindicat a crescut cu 24%, ceea ce este un indicator bun. Ne-am dori ca acest concurs să dea roade și să fie extins la nivel de ramură și la nivel interramural”, a mai spus Lilia Savin.

Membri ai juriului concursului au fost Lilia Franț, vicepreședintă a CNSM, Mihai Condur, membru al Comisiei de Tineret a CNSM, Rodica Lupu, reprezentant al CNSM în teritoriu, Violeta Gavriluc, reprezentantă a Direcției educație Ungheni, precum și Ludmila Ursatiev, vicepreședintă a Sindicatului Serviciilor Publice „Solidaritate”.

În sală au fost prezenți manageri, lideri și membri de sindicat, circa 120 de persoane.

Galina MUNTEANU

Formare de formatori

Lideri sindicali din educație pun accentul pe instruirea și promovarea colegilor

La 23 martie curent, Federația Sindicală a Educației și Științei (FSES) a lansat un curs de instruire în domeniul formării formatorilor sindicali de nivel ramural și național, organizat în cadrul proiectului „Formare de formatori”.

Astfel, în cadrul proiectului, pe parcursul anului 2023, un grup de 17 lideri sindicali din ramura educației și din cea a culturii își vor dezvolta și fortifica competențele necesare desfășurării activităților de formare sindicală.

La deschiderea activității, participanții au fost salutați de Nadejda Lavric, vicepreședintă a FSES, și de către Gabriel Ploscă, președintele Federației Sindicatelor Libere din Învățământ (FSLI) din Piatra Neamț, România, care a acceptat invitația de a participa în calitate de expert la această sesiune de formare.

Un cuvânt de salut a adresat celor prezenți și Viorel Braga, director general al Institutului Muncii, gazda evenimentului.

Prima sesiune din cadrul cursului s-a axat preponderent pe particularitățile și motivația învățării la adulți. Tehnicile și metodele interactive în lucrul cu adulții, tehnicile de captivare a atenției auditoriului, managementul timpului în procesul de formare, arta oratorică în activitatea formatorului sindical – au fost aduse la cunoștința formabililor de către Ramona Roșu, formator din cadrul FSLI.

Totodată, în ce-a de-a doua zi a activității, pe 24 martie, Mihail Condur, expert în domeniul IT din cadrul CNSM, i-a familiarizat pe cei prezenți cu metodele de utilizare a soft-urilor speciale de creare a prezentărilor utilizate în activitățile de instruire.

Cor. VP

Economistul

Perioadele necontributive asimilate stagiului de cotizare

Cum se includ perioadele necontributive asimilate stagiului de cotizare, la calcularea și stabilirea pensiei? Persoanelor care au activat peste hotare și au achitat contribuții în alte state, perioada de lucru de acolo li se include în stagiul de cotizare?

Lidia Botnaru, Chișinău

Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Conform Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, în sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive.

Perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sunt:

- 1) perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus;
- 2) perioada de îndeplinire a serviciului militar pe bază de contract sau a altui serviciu asimilat acestuia, dacă nu este posibilă stabilirea pensiei în condițiile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993;
- 3) perioada de îngrijire a unui copil până la vârsta de trei ani de către unul dintre părinți sau de tutore, în caz de deces al ambilor părinți;
- 4) perioada în care asiguratul a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, de ajutor de șomaj, de alocație pentru integrare sau reintegrare profesională.
- 5) perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinți, de către tutore sau curator, până la angajarea în funcția de asistent personal, inclusiv:
 - de la 1 ianuarie 1999 până la 1 ianuarie 2008 – perioada de îngrijire a unui copil invalid cu gradul de severitate întâi până la vârsta de 16 ani;
 - de la 1 ianuarie 2008 până la 1 ianuarie 2013 – perioada de îngrijire a unui copil invalid cu gradul de severitate întâi până la vârsta de 18 ani;
 - de la 1 ianuarie 2013 – perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani;
- 6) perioada de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu;
- 7) perioadele de activitate necontributive în funcția de judecător și procuror de până la 31 decembrie 2005;
- 8) perioadele în care au fost realizate, până la 1 ianuarie 1999:
 - îngrijirea unui invalid sub vârsta de 16 ani sau a unei persoane care a depășit vârsta de 75 de ani;

- studiul în instituțiile de învățământ superior de zi (institut, universitate, academie);

- participarea la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova în perioada 2 martie – 13 august 1992, care se include în stagiul de cotizare în mărime triplă.

Perioadele asimilate stagiului de cotizare enumerate nu pot însuma în total mai mult de opt ani, cu excepția perioadei de îndeplinire a serviciului militar pe bază de contract, perioadei de îngrijire a unui copil până la vârsta de trei ani, perioadei de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă, perioadei de activitate necontributivă în funcția de judecător și procuror de până la 31 decembrie 2005.

În stagiul de cotizare, pe lângă perioadele specificate, se includ următoarele activități și perioade realizate până la 1 ianuarie 1999:

- activitatea în calitate de colhoznic, indiferent de caracterul și de durata programului de muncă. La calcularea vechimii în muncă în colhoz din perioada de după anul 1965, în cazul în care membrul de colhoz, nemotivat, nu a îndeplinit minimul stabilit, se ia în calcul perioada de prestare efectivă a activității;
 - activitatea de creație a membrilor uniunilor de creație confirmată de către secretariatele consiliilor de administrație ale uniunilor respective;
 - activitatea în calitate de slujitor și lucrător al cultelor, începând cu 1 aprilie 1992.
- Perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus și perioada de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu la determinarea venitului mediu lunar asigurat începând cu 1 ianuarie 1999 se ia în considerare **salariul minim lunar pe țară** la data calculării pensiei. Salariul minim pe țară, începând cu 1 ianuarie 2023, este egal cu 4000 de lei.
- Pentru perioadele: de îndeplinire a serviciului militar pe bază de contract sau a altui serviciu asimilat acestuia; de îngrijire a unui copil până la vârsta de trei ani de către unul dintre părinți; de tutore în caz de deces al ambilor părinți; de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinți, de către tutore sau curator, până la angajarea în funcția de asistent personal, inclusiv:

de îngrijire a unui copil până la vârsta de trei ani de către unul dintre părinți sau de tutore în caz de deces al ambilor părinți; de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinți, de către tutore sau curator, până la angajarea în funcția de asistent personal; de activitate necontributivă în funcția de judecător și procuror de până la 31 decembrie 2005 - la determinarea venitului mediu lunar asigurat începând cu 1 ianuarie 1999 se ia în considerare **salariul mediu lunar pe țară** la data calculării pensiei. Salariul mediu lunar pe țară pentru anul 2022 constituie 10529 de lei.

Stagiul de cotizare se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimele stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat și împărțirea sumei obținute la 12. În cazul în care suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mică decât suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim lunar pe țară stabilit de legislație, stagiul de cotizare se calculează proporțional cu suma achitată.

Pentru persoanele angajate în sectorul agrar în baza contractului individual de muncă, perioada de activitate cu caracter sezonier se include în stagiul de cotizare, considerându-se un an de cotizare, cu condiția ca suma anuală a contribuțiilor să nu fie mai mică decât suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim pe țară stabilit de legislație. În cazul în care suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mică decât suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim pe țară stabilit de legislație, stagiul de cotizare se calculează proporțional cu suma achitată.

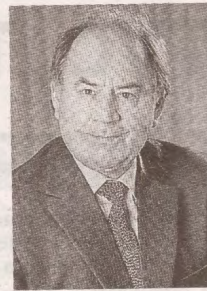
Pentru persoanele care au desfășurat activități peste hotare și au fost supuse asigurărilor sociale în alte state, perioada de lucru peste hotare li se include în stagiul de cotizare, dacă aceasta este prevăzută în acordurile încheiate între Republica Moldova și aceste țări sau în convențiile internaționale.

Munca prestată pe teritoriul fostei URSS până la 1 ianuarie 1992 se echivalează cu munca prestată în Republica Moldova. Munca prestată după 1 ianuarie 1992 se include în stagiul de cotizare dacă au fost achitate contribuții de asigurări sociale.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Apărarea drepturilor membrilor de sindicat: reglementări juridice

Care sunt reglementările juridice cu privire la apărarea, de către sindicate, a dreptului membrilor săi la muncă și ce presupune acest drept?

Grigore Bejenar, Chișinău

Dreptul la muncă presupune, în primul rând, libera alegere a muncii, adică libertatea alegerii profesiei și a locului de muncă.

Apărarea dreptului la muncă a membrilor de sindicat constituie unul dintre drepturile de bază ale sindicatelor. Acest drept al sindicatelor este garantat printr-o serie de dispoziții constituționale și legislative.

Astfel, potrivit Constituției: art. 42, alin. (2) prevede că sindicatele contribuie la apărarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților; art. 43 alin. (4) prevede că dreptul la negociere în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate; art. 45 garantează dreptul la grevă și alte.

Legea sindicatelor stabilește drepturile de bază ale organelor sindicale care cuprind: apărarea drepturilor și a intereselor membrilor de sindicat; dreptul de a participa la elaborarea proiectelor de programe social-economice și de acte juridice; dreptul la negociere colective ș. a.

Art. 16, alin. (1) din Legea sindicatelor stabilește că sindicatele apără dreptul membrilor lor la muncă, dreptul de a dispune liber de aptitudinile lor, de a alege domeniul de activitate și profesia, dreptul la remunerarea muncii, care ar asigura un nivel de trai decent.

Alin. (2) al aceluiași articol din Legea sindicatelor dispune că sindicatele participă la elaborarea politicii de stat privind utilizarea forței de muncă, propun măsuri de protecție socială a persoanelor disponibilizate de la unități, exercită controlul asupra respectării legislației cu privire la utilizarea forței de muncă.

În acest sens, potrivit art. 7, alin. (3) din Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105 din 14.06.2018, sindicatele, în calitate de partener social, sunt implicate în implementarea politicii în domeniul promovării ocupării forței de muncă.

”Sindicatele participă la elaborarea politicii de stat privind utilizarea forței de muncă

Cu referire la parteneriatul social pe piața muncii, art. 12, alin. (1) din aceeași Lege dispune că elaborarea și implementarea politicilor în domeniul promovării ocupării forței de muncă se efectuează prin participarea sindicatelor, a patronatelor în cadrul consiliilor tripartite.

Unele reglementări juridice în materia apărării dreptului la muncă se referă la drepturile sindicatelor inclusiv în cazurile de lichidare, reorganizare a unității sau schimbare a formei de proprietate, întreruperea procesului de producție din inițiativa patronului, fapte ce conduc la concedieri colective sau la înrăutățirea condițiilor de muncă.

Sindicatele își realizează aceste drepturi în **măsura ce țin de competența lor**, având drept scop promovarea implementării drepturilor constituționale ale omului, consacrate în alin. (1) al art. 43 și alin. (1) al art. 47 din Constituție, potrivit cărora fiecare persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, precum și dreptul la protecție împotriva șomajului, iar statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea.

Un rol considerabil în apărarea eficientă a dreptului la muncă îl constituie asigurarea implementării prevederilor Convenției OIM nr. 150 privind administrarea muncii (ratificată prin Legea nr. 274-XVI din 29.07.2006), care vizează drept obiectiv: activități de administrație publică în domeniul politicii naționale a muncii; încredințarea anumitor activități de administrație a muncii unor organizații ale angajatorilor și lucrătorilor; responsabilități în vederea administrării și evaluării politicii naționale a muncii; condiții de muncă și de viață profesională ale categoriilor de lucrători care, prin lege, nu sunt salariați etc.

Vești bune

„RESTART”, un pas decisiv în respectarea angajamentelor față de cetățeni

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a lansat, pe 27 martie, reforma sistemului de asistență socială „RESTART”. Anunțul a fost făcut de Alexei Buzu, ministrul Muncii și Protecției Sociale, în cadrul unei conferințe de presă.

„Reforma sistemului de asistență socială „RESTART” reprezintă un pas decisiv în respectarea angajamentelor asumate față de cetățeni. Astfel, ne dorim un sistem eficient în lupta cu sărăcia, prin intermediul căruia să soluționăm patru probleme: managementul defectuos, inegalitatea teritorială, legătura dintre cost și calitate, resursele umane. De asemenea, vrem să pregătim sistemul social pentru aderarea la Uniunea Europeană. Ne propunem să obținem o finanțare mai bună a serviciilor sociale prin alocarea integrală a banilor de la bugetul de stat. La fel, este prioritară extinderea pachetului minim de servicii sociale, atât numărul de servicii incluse, cât și numărul de beneficiari”, a reiterat Alexei Buzu.

În prezent, sărăcia afectează un sfert din populația Republicii Moldova, iar prestațiile și serviciile sociale au un efect limitat în combaterea acesteia. Accesul la servicii sociale este redus și inegal pe teritoriul țării. Dezechilibrul dintre nivelul de remunerare al personalului din sistemul de asistență socială în raport cu efortul solicitat afectează calitatea serviciilor prestate populației.

„Fiecare al patrulea copil din Republica Moldova se află în sărăcie. Intervențiile sistemului reduc sărăcia copilului cu doar 5%. Acest lucru înseamnă că eficiența noastră nu este la fel de bună și, cu siguranță, trebuie să mărim impactul măsurilor de asistență socială”, a mai specificat ministrul Muncii și Protecției Sociale.

Prezent la eveniment, Dan Perciun, președintele Comisiei parlamentare protecție

socială, sănătate și familie, a menționat că, în timpul apropiat, urmează a fi create nouă Agenții Teritoriale de Asistență Socială – desconcentrate, subordonate Ministerului Muncii și Protecției Sociale, cu prezentă în fiecare raion – în baza direcțiilor de asistență socială existente.

„Vor fi majorate clasele de salarizare a unui asistent social cu studii superioare până la nivelul unui cadru didactic, iar a unui asistent social fără studii – până la nivelul unui educator. Totodată, vor fi create trei grade de calificare profesională după modelul sistemului educațional și un sistem informațional dedicat serviciilor sociale, unde o atenție deosebită să fie acordată persoanelor în etate și copiilor. De asemenea, vrem să realizăm și digitalizarea completă a sistemului”, a mai specificat Dan Perciun.

Reforma va a fi realizată în următorii trei ani, însă principalele măsuri vor fi înfăptuite timp de jumătate de an. Un pachet legislativ privind reforma respectivă urmează să fie votat în actuala sesiune parlamentară.

Anatol FIȘER

Tehnologii inteligente

Moldexpo găzduiește expozițiile MOLDCONSTRUCT și MOLDENERGY

În perioada 29 martie – 1 aprilie 2023, la Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” sunt organizate expozițiile internaționale specializate MOLDCONSTRUCT, ajunsă la ediția a XXV-a, aniversară, și MOLDENERGY, ediția a XXIV-a.

Evenimentele sunt reluate după o pauză de trei ani și se vor desfășura în două pavilioane și pe spațiile exterioare ale Moldexpo. Expozițiile prezintă tehnologii inteligente în construcție și securitatea energetică și intrinsește circa 130 de producători, importatori și distribuitori locali și străini din RM, dar și țări precum Italia, Polonia, România, Ucraina și Turcia.

Participanții au expus echipamente, instrumente, materiale de construcție și finisare, sisteme de încălzire, ventilare și alimentare cu apă. Totodată, vor fi demonstrate utilizarea acestora, cu aplicarea

celor mai noi tehnologii. Vizitatorii vor mai putea descoperi cele mai recente tendințe în domeniul energetic din Republica Moldova, precum economisirea și utilizarea surselor alternative de energie, aplicarea tehnologiilor de economisire a energiei atât la nivel industrial, cât și la cel casnic.

Expozițiile sunt însoțite de un program adițional, util pentru dezvoltarea afacerilor. Acesta include seminare de specialitate, susținute de companiile participante și asociațiile profesionale.

Interesul vădit față de expoziții este demonstrat de numărul mare de participanți din mai multe țări, care propun cea mai diversă ofertă de echipamente, mărfuri, materiale, tehnologii, servicii pentru domenii, dar și prezentări în standuri.

„Expozițiile prezintă tehnologii inteligente în construcție și securitatea energetică

Expozițiile MOLDCONSTRUCT și MOLDENERGY sunt organizate de Moldexpo, cu sprijinul oficial al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Energiei, al Agenției pentru Eficiență Energetică, cu suportul subvențional al Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și cu susținerea a doi parteneri generali.

Susținere

Tinerii pot beneficia de granturi pentru proiecte digitale în agricultură

Tineri din Republica Moldova vor putea beneficia de granturi pentru transformarea digitală a sectorului agroindustrial. Termenul limită de aplicare a dosarelor de participare este 31 iulie 2023.

Scopul proiectului este de a susține inițiativele de implicare a tinerilor în activități de transformare digitală a agriculturii cu valoare adăugată, a sectorului vitivinicole și al turismului prin parteneriate între instituțiile de învățământ și companii private.

Activitățile finanțate prin granturi vor fi planificate pentru o perioadă de maximum 24 de luni și pot include: promovarea și diseminarea transformării digitale în sectoarele țintă; crearea cluburilor AgTech pentru tineri, cursuri profesionale scurte, în parteneriat cu companiile private din sector; organizarea vizitelor de studii la companiile care implementează instrumente și tehnologii digitale în activitatea lor; dezvoltarea platformelor digitale de instruire pentru specialitățile, meseriile și sectoarele țintă etc.

Granturile vor fi oferite prin Proiectul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) „Competitivitate și reziliență rurală în Moldova”. Proiectul anticipează acordarea granturilor în valoare totală de circa 7.500.000 de lei pentru o perioadă de maxim 24 de luni.

Societate modernă

„Muzeele Viitorului” vor prezenta arta și istoria într-o formă nouă

În doar câteva luni, muzeele din țară vor deveni spații ale viitorului, care vor găzdui instalații digitale, expoziții immersive și de artă new-media, pentru ca vizitatorii să aibă parte de experiențe culturale interactive și complexe.

Nouă echipe formate din muzee, artiști și profesioniști din industria creativă au obținut aprobarea juriului și suportul financiar necesar pentru implementarea proiectelor inovatoare propuse. Câștigătorii vor primi în total 200.000 de euro pentru implementarea conceptelor creative selectate în cadrul programului „Muzeele Viitorului”, informează serviciul de presă al Ministerului Culturii.

Inițiativa este implementată de Artcor, Asociația Companiilor Creative COR, sub egida Ministerului Culturii, cu suportul USAID, Suediei și Marii Britanii prin intermediul Proiectului Tehnologiile Viitorului și al Proiectului de Competitivitate și Reziliență Rurală.

”Fără creativitate în business nu poți să te dezvolți

Prezent la eveniment, ministrul Culturii, Sergiu Prodan, a menționat că muzeele din țara noastră sunt platforme extra-

ordinare pentru cooperarea și simbioza elementelor culturale, dar și pentru prezentarea artei și a istoriei într-o formă nouă. „Lumea se schimbă foarte repede, iar noi trebuie să ne ocupăm locul în acest trend care poartă numele de „societate modernă”. Nu ne putem permite să așteptăm, iar prin intermediul acestui proiect încercăm să deschidem o ușă, inclusiv către domeniul businessului. Fără creativitate în business nu poți să te dezvolți”, a subliniat Sergiu Prodan.

John Riordan, șef adjunct al Misiunii USAID Moldova, a afirmat că USAID susține strategia digitală de dezvoltare, care își propune ca micile comunități din țările partenere să avanseze și să progreseze, cu scopul de a consolida securitatea și pentru a asigura prosperitatea economică a poporului.

Potrivit lui Thomas Alveteg, prim-secretar al Ambasadei Suediei, este important să transformăm experiența culturală a tinerilor care vizitează muzeele, pentru a le spune poveștile într-un mod diferit și interactiv și pentru a-i face să fie parte a acelei povești din spatele exponatelor.

Programul „Muzeele Viitorului” își propune creșterea vizibilității instituțiilor culturale prin integrarea inovațiilor, modernizarea spațiilor și monetizarea experiențelor vizitatorilor. Tehnologiile sunt un catalizator pentru domeniile tradiționale precum

turismul, cultura, istoria, dar și un instrument de prezentare a identității și trecutului. Tehnologia ajută muzeele să atragă mai bine publicul, care să exploreze cultura prin instrumente digitale.

La proiect s-au înscris nouă vinării, 23 de muzee din întreaga țară, 100 de artiști și profesioniști din industria creativă, care își vor prezenta ideile în cadrul Pitching Day. Până acum, echipele au beneficiat de mentorat și training-uri pentru elaborarea proiectelor comune. Echipele câștigătoare ale programului „Muzeele Viitorului” sunt: „Casa Imago” și Muzeul Național al Literaturii Române, „NRG Publicis Moldova” și Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Asociația Artelor Alternative „ArtWatt” și Muzeul Național de Artă al Moldovei, regizorul Alecu Deleu și vinăria „Purcari”, Rama Albastură și muzeele din localitățile Horești, Trușeni, Sofia, Mereni, Călărași, Taraclia, „Prospera” și „Clasa Viitorului”, artiștii Kate Grigorieva și Mihai Stamate și Muzeul Național de Istorie a Moldovei, „Racketa Production” și Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală și „Ogilvy Moldova” și Muzeul Național de Istorie a Moldovei.

În perioada imediat următoare, echipele vor beneficia de sesiuni de mentorat pentru definitivarea ideilor și pentru implementarea proiectelor.

Cor. VP

Fotbal

Moldova, egal bărbătesc cu Cehia - 0:0

Naționala Moldovei a remizat cu reprezentativa Cehiei, scor 0:0, în cel de-al doilea meci din preliminariile Campionatului European 2024, grupa E. În celălalt meci al grupei, Polonia - Albania: 1-0.

În primul meci din această campanie, R. Moldova a remizat cu naționala din Insulele Feroe, 1-1, într-un meci disputat, de asemenea, la Chișinău.

În clasamentul grupei conduce Cehia, cu 4 puncte. Urmează Polonia, cu 3 puncte, Moldova, 2 puncte, Feroe, 1 punct și Albania, fără puncte.

Pentru echipa antrenată de Serghei Cleșcenco urmează meciurile din luna iunie, cu Albania în deplasare, pe 17 iunie, și cu Polonia acasă, pe 20 iunie.

Ring

Rezultatele Campionatului Moldovei de box

Timp de patru zile, 83 de boxeri din 14 echipe au purtat lupte fără compromis în ringul din Arena de Atletism din Chișinău. Pe baza rezultatelor campionatului, au fost determinați candidații pentru echipa națională a țării pentru pregătirea și participarea la viitorul Campionat Mondial de la Tașkent (Uzbekistan) în luna mai.

Campionii pe categorii de greutate sunt:

- 71 kg Davron Bozorov, 86 kg Vlad Gavriluc, 92 kg Andrey Zaplătii și +92 kg Alexei Zavatin (toți de la Grimăncăuți);
- 48 kg Emil Șoitu, 54 kg Serghei Novak și 67 kg Alexandru Paraschiv (toți din Chișinău);
- 60 kg Victor Văkula, 75 kg Vasile Cebotari și 80 kg Andrei Kiriakov (toți din Tiraspol);
- 51 kg Dumitru Vieru și 63,5 kg Dimitri Galagoț (toți din Bălți);
- 57 kg Ilie Argatu din Comrat.

Campionatul este organizat de Federația de Box cu sprijinul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Inregistrării de stat, numărul de înregistrare: 10046000498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022286543

Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 022286543

Contabil-șef:
Svetlana BĂLAN

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Eilzaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Feredeului 4, mun. Chișinău.

Com.: 245